کد خبر: ۴۲۹۶۳۲
دوشنبه ۷ آذر ۱۴۰۱ ۱۳:۵۹

راز کودکان دفن شده در دیوارهای ارگ بم

کشف گورستان ایستاده کودکان در ارگ بم، یکی از کشف‌های باستان‌شناسی بحث‌برانگیز و عجیب ایران در چند دهه اخیر بوده است که همچنان بسیاری از زوایای پنهان آن آشکار نشده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، دیوارهای ارگ بم سالهاست که گورستان ایستاده کودکان و نوزادان این شهر می باشد. معمایی بحث برانگیز که سالها تیتر رسانه و روزنامه های رسمی بود. به راستی این بنای با عظمت در شهر بم گورستان کودکان است؟ این موضوع به اندازه ای عجیب و مشکوک بود که باستان شناسانی از ژاپن هم در آن سال ها به شهر بم رفتند تا سر از این معمای تلخ در بیاورند. اما این که برای اولین چه کسی این اجساد نهفته درون دیوارهای ارگ بم را کشف کرد؟ و یا اینکه چه اتفاقی افتاد تا صدای فریاد این اجساد به گوش آدم ها برسد برای ما هم سوالی بود که به دنبال آن رفتیم تا پاسخ آن را بیابیم با ما همراه باشید تا شما هم راز گورستان ایستاده کودکان ایران را بدانید.

برای بررسی بیشتر درباره این ماجرا باید به سمت ارگ بم در کرمان برویم، جایی که دیگر با شنیدن این مطلب برای هر بازدیدکننده ای باعث ایجاد ترس و وهم می شود. به اصطلاح به این قبیل از گردشگری های (گردشگری سیاه) می گویند. که در نوع خود بسیار جذاب و جالب هم می باشد. سالانه افراد زیادی هزینه های بالایی را برای این مدل از گردشگری ها اختصاص می دهند. در ایران علاقمندان به حوزه گردشگری سیاه می توانند به این منطقه بروند.

سال ۱۳۸۲ زمانی که زلزله ی هولناک بم رخ داد، یکی از کارشناسان ایرانی به نام نرگس احمدی به این شهر رفت تا گزارشی درباره میزان خرابی هایی که به وجود آمده به سازمان میراث فرهنگی ارائه دهد. او در طی این گزارش ناگهان با استخوان هایی که از دیوار ارگ بم بیرون ریخته بودند مواجه شد به منظور بررسی های بیشتر گزارش بلندی را از این مشاهده خود ثبت کرد و به طور رسمی موضوع را در رسانه ها مطرح کرد. با توجه به بررسی هایی که انجام شد تعداد ۶۸ جسد کودک و نوزاد در دیوارهای ارگ بم کشف شدند. طول عمر این جسد های دفن شده به سال های دور بر می گردد. تصاویر تازه ای در خبرگزاری های آن زمان حاکی از این بودند که پس از زلزله بم در سال ۸۲ مجددا در دیوارهای این ارگ، کودکانی دفن شده اند. به طوری می توان این گونه گفت که دیوارهای ارگ بم گورستان ایستاده کودکان است. طی بررسی های انجام شده دو تن از این کودکان دفن شده دارای گیره پلاستیکی بند ناف بودند که نشان دهنده ی معاصر بودنشان بود. این کودکان در پارچه بیمارستانی پیچیده شده و جایی گذاشته بودند که نشان می‌داد عمل دفن بعد از وقوع زلزله انجام شده است. میزان پوسیدگی و تعفن بدن این کودکان نشانگر آن است که احتمالاً هنگام کشف اجساد، شش ماه تا حداکثر دو سال بیشتر از زمان مرگ و تدفین آنان نگذشته است. به این ترتیب ارگ بم از دوران صفویه تا همین سال‌های اخیر میزبان جنازه ده‌ها کودک بوده که به اصطلاح به آن گورستان ایستاده کودکان می گویند.

سوال پیش می آید که این بچه های چگونه پیدا شده اند؟

پس از این که نرگس احمدی برای اولین بار گزارشی مبنی بر کشف اسکلت یک نوزاد را مطرح کرد، دلیلی شد تا رییس باستان شناسی آن دوران احمدی، به منظور بررسی گزارش اعلام شده به ارگ بم سفر کند. بر اساس گزارش او یکی از کارشناسان متوجه شد که لابه لای آوار دیوارها، استخوان هایی وجود دارد که متعلق به حیوان نبوده و همگی مربوط به انسان و اجساد کودکان بوده اند. برای بررسی های بیشتر کارگروه های کارشناسانه ای تشکیل شد تا بر روی این پرونده تمرکز کنند و معمای به وجود آمده حل نمایند. به گفته یکی از کارشناسان این کارگروه دکتر اسکندر مختاری، که در آن سال‌ها رییس پروژه بین‌المللی بم بود بیان کرد در ابتدا ما تعداد ۱۲ جسد بچه را پیدا کردیم تا این که کم‌کم به عدد ۶۸ بچه رسیدیم. با توجه به آزمایش های دی ان ای که بر روی استخوان های این کودکان انجام شد معلوم است که تمامی کودکان پسر بوده اند.

نحوه دفن کودکان

شواهد و اسنادی که در این زمینه وجود دارد دفن بچه های به سه شکل انجام شده است. بچه هایی که خیلی کوچک بودند و به عبارتی نوزادان در چینه دیوار دفن شده و بدنشان طوری در خشت قرار گرفته که دیگر جدا نمی شده گویی خشت تابوت بچه بوده است، نوع دیگر طوری دفن شده‌اند که گویا مقداری از خشت‌های دیوار را برداشته‌اند تا فضایی ایجاد شود و بعد بچه را لابه‌لای خشت‌ها گذاشته‌اند. نوع سوم دفن این کودکان به گونه ای که انگار در گودی‌های پس از تخریب دفن شدند. این نوع تدفین احتمالا مربوط به دوران بعد از ترک ارگ بم و تخریب حاصل از نامسکون شدن آن صورت گرفته است. نمونه‌اش هم همین بچه‌هایی است که تازه دفن شده‌اند. بچه‌های تازه هم برخلاف نمونه‌های قبلی که بالای دیوارند، پای دیوار قرار گرفته‌اند و آن‌ها را روی همقرار دارند و نه کنار هم، روی آنها را هم کاملا پوشانده اند شاید همین موضوع دلیل این همه سال پنهان ماندن گورستان ایستاده کودکان شده است.

بر روی کفن این کودکان نقش و نگارهایی وجود دارد که خلاف قوانین اسلام است، شرعا هیچ مسلمانی نباید بر روی کفنش نقشی وجود داشته باشد. در زمان های دور در ارگ بم مردمانی با آیین های مختلف در کنار هم زندگی می کردند، با توجه به اینکه غیر مسلمان ها اجازه دفن مردگان خود را در کنار مسلمانان ندارند از همین رو ممکن است دفن کردن این کودکان در دیوارهای ارگ همین موضوع باشد. اما نبود بقایای افراد بالغ این فرضیه را ضعیف می‌کند.

یکی از محققان موضوع را این گونه بیان می کند که قدمت بچه‌ها مربوط به بازه زمانی پس از مرمت حصار در اثر حمله افغان‌ها تا زمان ارگ در دوره قاجار بوده است؛ دورانی که ارگ بم درگیری های کمتری را شاهد بوده و این موضوع اصلا منطقی نیست که فردی بچه‌اش را در جایی که ممکن است خراب شود دفن کند. او معتقد است که در کرمان آیین‌ها و فرقه‌های بسیاری بوده است که تقریبا به هیچ‌وجه در موردشان چیزی منتشر نشده است.